

**BEŞİNCİ ÇAĞIRIŞ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MİLLİ MƏCLİSİNİN
XII SESSİYASI İCLASININ**

PROTOKOLU № 94

*Milli Məclisin iclas salonu.
23 aprel 2019-cu il.*

*İclasa Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin
Sədri **O.Əsədov** sədrlik etmişdir.*

İclasda Milli Məclisin 113 deputatı iştirak etmişdir.

Qeydiyyat	(saat 12.04 dəq.)
İştirak edir	105
Yetərsay	83

İclasa dəvət olunmuşlar:

Nuşirəvan Məhərrəmov, Azərbaycan Respublikası
Milli Televiziya və Radio Şurasının sədri.

**İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Yayım
Şurasının üzvlüyünə namizədlər**

**Yusif Məmməd oğlu Babanlı,
Orxan Mübariz oğlu Muxtarov,
Salman Musa oğlu Musayev,
Zemfira Həsən qızı Qafarova,
Cəmilə İsmayıl qızı Həsənova.**

* * *

Namiq Tağıyev, Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun baş direktoru.

İclasın gündəliyinə aşağıdakı məsələlər daxil idi:

1. İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Yayım Şurası üzvlərinin seçilməsi haqqında.

2. “Kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti haqqında” və “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

3. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə.

4. “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

5. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

6. “Müflisləşmə və iflas haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

7. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

8. “Fitosanitar nəzarəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

9. “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında”, “Lisənziya və icazələr haqqında”, “Məktəbəqədər təhsil haqqında” və “Peşə təhsili haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

10. Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Meşə Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

11. “Meliorasiya və irriqasiya haqqında”, “Əhalinin radiasiya təhlükəsizliyi haqqında”, “Balıqçılıq haqqında”, “Elektroenergetika haqqında” və “Nəqliyyat haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

12. “Ekoloji təhlükəsizlik haqqında”, “Su təchizatı və tullantı suları haqqında”, “Avtomobil yolları haqqında”, “Ətraf mühitə dair informasiya almaq haqqında”, “Aviasiya haqqında” və “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

13. “İctimai iştirakçılıq haqqında”, “Dəniz limanları haqqında”, “Yaşılıqların mühafizəsi haqqında” və “Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyələşmə əsasında həyata keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

14. “Kənd təsərrüfatı kooperasiyası haqqında”, “Ətraf

mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında”, “Turizm haqqında” və “Elektrik və istilik stansiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

15. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

16. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Mənzil Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

17. “Auditor xidməti haqqında”, “İnvestisiya fəaliyyəti haqqında”, “Müflisləşmə və iflas haqqında”, “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında”, “Yeyinti məhsulları haqqında”, “Notariat haqqında”, “Kredit ittifaqları haqqında” və “Dövlət əmlakının özəlləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

18. “Sığorta fəaliyyəti haqqında”, “Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında”, “İnvestisiya fondları haqqında”, “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” və “Antidempinq, kompensasiya və mühafizə tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

19. Standartlaşdırma haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Aşağıdakı məsələlər müzakirə edilmişdir:

Gündəlik haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Azay Quliyev, Fazil Mustafa, Tahir Kərimli, Əflatun Amaşov, Valeh Ələsgərov, Qənirə Paşayeva, Siyavuş Novruzov

Təklif: Gündəlik qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.04 dəq.)

Lehinə 105

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 3

İştirak edir 108

Nəticə: Qəbul edildi

1. İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Yayım Şurası üzvlərinin seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Rafael Hüseynov, Fərəc Quliyev, Sahib Alıyev, Siyavuş Novruzov, Hikmət Məmmədov, Aqil Abbas, İlham Əliyev

Təklif: İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Yayım Şurasına üzv idman federasiyaları tərəfindən Babanlı Yusif Məmməd oğlu seçilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.52 dəq.)

Lehinə 107

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 107

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: İctimai Televiziya və Radio Yayınıları Şirkəti
Yayım Şurasına üzv dini konfessiyalar tərəfindən
Musayev Salman Musa oğlu seçilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.52 dəq.)

Lehinə	105
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	106

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: İctimai Televiziya və Radio Yayınıları Şirkəti
Yayım Şurasına üzv yaradıcılıq təşkilatları tərəfindən
Qafarova Zemfira Həsən qızı seçilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.53 dəq.)

Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	102

Nəticə: Qəbul edildi

2. “Kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti haqqında” və “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respub- likasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azər- baycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyafət Əsgərov, Fərəc
Quliyev

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.03 dəq.)

Lehinə	105
Əleyhinə	0

Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	106
Nəticə: Qəbul edildi	

3. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.04 dəq.)
Lehinə	106
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	106
Nəticə: Qəbul edildi	

4. “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.05 dəq.)
Lehinə	107
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0

İştirak edir
Nəticə: Qəbul edildi

107

5. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Hadi Rəcəbli, Ziyafət Əsgərov, Fazil Mustafa

Təklif: Qanun qəbul edilsin
Səsvərmənin nəticələri (saat 13.13 dəq.)
Lehinə 101
Əleyhinə 0
Bitərəf 0
Səs vermədi 0
İştirak edir 101
Nəticə: Qəbul edildi

6. “Müflisləşmə və iflas haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Ziyafət Əsgərov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin
Səsvərmənin nəticələri (saat 13.15 dəq.)
Lehinə 104
Əleyhinə 0
Bitərəf 0
Səs vermədi 0
İştirak edir 104
Nəticə: Qəbul edildi

7. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (birinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyafət Əsgərov, Əli Hüseynli

Təklif: Layihə birinci oxunuşda qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.19 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

8. “Fitosanitar nəzarəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Eldar İbrahimov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.20 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif:	Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.21 dəq.)
Lehinə	98
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	98
Nəticə:	Qəbul edildi

9. “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında”, “Lisensiya və icazələr haqqında”, “Məktəbəqədər təhsil haqqında” və “Peşə təhsili haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, İsa Həbibbəyli

Təklif:	Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.23 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə:	Qəbul edildi

Təklif:	Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.24 dəq.)
Lehinə	102
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0

İştirak edir
Nəticə: Qəbul edildi

102

10. Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Meşə Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Valeh Ələsgərov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.26 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	2
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.27 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

11. “Meliorasiya və irriqasiya haqqında”, “Əhalinin radiasiya təhlükəsizliyi haqqında”, “Balıqçılıq haqqın-

da”, “Elektroenergetika haqqında” və “Nəqliyyat haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.27 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.28 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

12. “Ekoloji təhlükəsizlik haqqında”, “Su təchizatı və tullantı suları haqqında”, “Avtomobil yolları haqqında”, “Ətraf mühitə dair informasiya almaq haqqında”, “Aviasiya haqqında” və “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.28 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.29 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

13. “İctimai iştirakçılıq haqqında”, “Dəniz limanları haqqında”, “Yaşillıqların mühafizəsi haqqında” və “Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin xüsusi maliyyələşmə əsasında həyata keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.30 dəq.)
Lehinə	101

Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.30 dəq.)

Lehinə	105
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

14. “Kənd təsərrüfatı kooperasiyası haqqında”, “Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında”, “Turizm haqqında” və “Elektrik və istilik stansiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.31 dəq.)

Lehinə	102
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	
Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin	

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.31 dəq.)
Lehinə	95
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

15. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.35 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.35 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

16. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Mənzil Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.36 dəq.)

Lehinə 101

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.36 dəq.)

Lehinə 103

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 103

Nəticə: Qəbul edildi

17. “Auditor xidməti haqqında”, “İnvestisiya fəaliyyəti haqqında”, “Müflisləşmə və iflas haqqında”, “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında”, “Yeyinti məhsulları haqqında”, “Notariat haqqında”, “Kredit ittifaqları haqqında” və “Dövlət əmlakının özəlləşdiril-

məsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.37 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.37 dəq.)

Lehinə 103

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 103

Nəticə: Qəbul edildi

18. “Sığorta fəaliyyəti haqqında”, “Bank olmayan kredit təşkilatları haqqında”, “İnvestisiya fondları haqqında”, “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” və “Antidempinq, kompensasiya və mühafizə tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.38 dəq.)

Lehinə 100

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 100

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.38 dəq.)

Lehinə 103

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 103

Nəticə: Qəbul edildi

19. Standartlaşdırma haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.43 dəq.)

Lehinə 103

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 104

Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.43 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Azərbaycan Respublikası
Milli Məclisinin Sədri

O.ƏSƏDOV

MİLLİ MƏCLİSİN İCLASI

23 aprel 2019-cu il. Saat 12.

*Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri
Oqtay Əsədov sədrlik edir*

Sədrlik edən. Xoş gördük, hörmətli millət vəkilləri. Xahiş edirəm, yerlərinizi tutasınız. Hörmətli millət vəklləri, xahiş edirəm, qeydiyyatdan keçək.

Qeydiyyat	(saat 12.04 dəq.)
İştirak edir	105
Yetərsay	83

Yetərsay var. İclasa başlaya bilərik. Bugünkü gündəliyimizdə 19 məsələ var. Gündəlik sizə paylanıb. Xahiş edirəm, gündəliyə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.04 dəq.)
Lehinə	105
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	3
İştirak edir	108
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Söylədiyim kimi, 12 məsələ ikinci oxunuş dəyişikliklərdir. Bu məsələləri biz müzakirə eləmişik. Müzakirələrə ehtiyac yoxdur ki?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Kimdir, var deyən? Onda xahiş edirəm, gündəlik ətrafında. Azay Quliyev.

A.Quliyev. Təşəkkür edirəm. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri. Hörmətli Oqtay müəllim, mən ayrılmış vaxtdan istifadə edərək bir məsələni diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm. Bilirsiniz ki, BMT üzvü olan hər bir ölkə illik fəaliyyəti ilə bağlı BMT-yə hesabat təqdim edir. Bu hesabatın təqdim edilməsi qaydası belədir ki, BMT-nin İnsan Hüquqları Şurası bu və ya digər məsələlərlə, xüsusilə insan haqlarının qorunması ilə əlaqədar illik dövrü hesabat qəbul edir. Lakin təəssüf olsun ki, bu dəfə qəbul olunan hesabatlar sırasında Ermənistan açıq təxribata yol veribdir və təqdim etdiyi hesabatda qondarma Dağlıq Qarabağ Respublikasının hesabatını da BMT-nin rəsmi saytında yerləşdirməyə müvəffəq olubdur. Bu, əlbəttə, BMT-nin Nizamnaməsinin kobud şəkildə pozulmasıdır. Hesab edirəm ki, BMT-nin İnsan Hüquqları Şurası öz mandatından kənara çıxıbdir və BMT tərəfindən tanınmayan qondarma bir qurumun adına olan hesabatı rəsmi hesabat statusunda yayıbdır. Özü də qeyd etməliyəm ki, bu altı dildə yayılıbdır. Mən hesab edirəm, bizim müvafiq qurumlar bununla bağlı öz münasibətini bildirməlidir. Çünki Ermənistan bu və ya digər formada bu kimi təxribatları indiyə qədər də edibdir. Ancaq maraqlı odur ki, onun bu dəfə etdiyi təxribata BMT, necə deyirlər, şərait yaradıbdır.

Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı indiyədək BMT heç bir halda belə bir qanun-

suzluğa yol verməyibdir. Onun həm Baş Məclisinin, həm də Təhlükəsizlik Şurasının dəfələrlə qəbul etdiyi qətnəmələr Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü birmənalı şəkildə müdafiə edib və Ermənistanın işğal faktını qeyd edibdir. Necə ola bilər ki, belə bir vəziyyətdə Ermənistan bu cür qeyri-qanuni hesabatı yerləşdirməyə müvəffəq olubdur. Hətta bir az da qabağa gedərək bunu Artsax adı altında yerləşdiribdir. Bilirsiniz, təəssüflər olsun ki, erməni təbliğatı son zamanlar Dağlıq Qarabağın adını dəyişib qondarma Artsax adı ilə dünya ictimaiyyətinə təqdim etməyə çalışır. Mən düşünürəm ki, bu məsələ BMT-də akkreditə olunmuş bizim daimi nümayəndəlik tərəfindən dərhal araşdırılmalıdır və qeyd etdiyim həmin qanunsuz və qondarma hesabat BMT-nin rəsmi saytından çıxarılmalıdır. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Fazil Mustafa.

F.Mustafa. Hörmətli Oqtay müəllim, hörmətli millət vəkilləri. Baxıram ki, mən təkid elədim, amma elə həminin ürəyi dolu imiş. Milli Məclis, bildiyiniz kimi, xalqın seçdiyi orqandır və ona görə də xalqın gündəliyi də elə Milli Məclisin gündəliyidir. Mən də xalqın gündəliyinə aid bir-iki məsələyə toxunmaq istəyirəm. Birinci, cəmiyyətdə müəyyən sosial narazılıq yaradan bəzi məsələlərin həlli istiqamətində təklifimi vermək istəyirəm. Bu, birinci növbədə, enerjiyə qoyulan limit ilə bağlıdır. Əhalinin müxtəlif təbəqələrindən bizə müraciətlər olur. Düzdür, belə təklif verirlər ki, limit tam qaldırılsın. Əslində, bu, düzgün deyil, çünki israfçılığın qarşısını almaq üçün limitin olması lazımdır. Amma bizdə 1700 kubmetr, təqribən 170 manat civarında qaz limiti qoyulubdur. Mən təklif edirəm, bu limit iki dəfə qaldırılsın. Çünki həyət evlərində yaşayan, ödəniş imkanı zəif olan insanlar bundan çox

əziyyət çəkirlər və çox böyük problemlər yaşayırlar. Ona görə də biz fikirləşək. Təbii ki, istixanalar, dönərxanalar, başqa yerlər var, istehsaldır, xidmətdir, oradan pul qazanırlar, qazın pulunu müəyyən qədər ödəmək imkanları var. Amma yoxsul əhali üçün bu böyük bir problemdir. Oqtay müəllim, ona görə də təklif edərdim ki, bu məsələni biz gündəliyə daxil edək, müvafiq qurumlar buna diqqət yetirsin. Limit iki dəfə qaldırılsın. Ən azı 3 min kubmetr səviyyəsinə qaldırılsa, yoxsul insanlar bundan bu dərəcədə əziyyət çəkməzlər.

İkinci, Bakı Nəqliyyat Agentliyi ilə bağlı. Bu qurum yaradıldı. Normal bir qurumdur. Amma son vaxtlar, diqqət edirsinizsə, bu qurum piyada keçidləri, dayanacaqların yuyulması ilə bağlı hər hansı bir iş görmür. Əvvəllər Daxili İşlər Nazirliyində olanda bu işlər hamısı operativ görülürdü. İndi, demək olar ki, dayanacaqlar yuyulmur, piyada keçidlərini müəyyən edən zolaqların böyük əksəriyyəti çəkilmir. Mən diqqət edirəm, ancaq ölkə Prezidentinin keçdiyi yollarda bu xətləri çəkirlər, düzəldirlər, yaxud da vəzifəli şəxslərin keçdiyi yollarda piyada keçidi zolaqları çəkirlər. Amma deyək ki, Sabunçu rayonunun əksər qəsəbələrində bu zolaqlar çəkilmir. Ona görə də mən istərdim, hər halda bu qurumun məsuliyyətini diqqətlərinə çatdıraq, çünki piyada ölümlərinin sayının artmasının səbəblərindən biri də o zolaqların olmamasıdır. Sürücülərin çoxu zolaqları görməyəndə maşını dayandırmır. Bu, ciddi bir təhlükəsizlik probleminə çevrilir. Ona görə Bakı Nəqliyyat Agentliyi yalnız duracaqlar olmayan yerlərdə maşınların şəklini çəkib sürücüləri cərimələməklə məşğul olmamalıdır, həm də vətəndaşa xidmət ilə bağlı öz funksiyalarını lazımi səviyyədə yerinə yetirməlidir. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun, Fazil müəllim. Bir kəlmə söz işlətdiniz ki, Milli Məclis xalqın Məclisidir. Bəli, xalqın Məclisidir. Ancaq Milli Məclisin də axı, qanun-qaydası var. Sən nizamnaməyə həmişə riayət eləyən bir insansan. Nizamnamədə yazılıb, müzakirələr gündəlik ətrafında olur. Ona görə də mən təklif verəndə belə verdim. Qəzetlər var, saytlar var, söz danışmaq olar, vacib məsələni demək olar. Hər şeydən istifadə edib burada müzakirə etmək, bu, düzgün deyil. Tahir Kərimli.

T.Kərimli. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. Hörmətli deputatlar, Fazil müəllimin təklifini mən də müdafiə edirəm. Çıxışında demək istəyirdim, o dedi. Ona vaxt ayırmaq istəmirəm, doğrudan da, qaz ilə bağlı limitləri ən azı 2 dəfəyə yaxın, 1,5 dəfə artırmağa ehtiyac var.

İkincisi, Fazil müəllimin keçən dəfə qaldırdığı məsələyə görə də ona təşəkkür edirəm. Dünən mən Musa Yaqubu ziyarət eləmişəm. Sağ olsun Heydər Əliyev Fondu, həqiqətən, qayğı göstərir. Ümid edirəm ki, onun səhhəti ilə bağlı daha dərindən qayğı göstəriləcək. Eyni zamanda, mayın 10-da, elə bayram edirik, onun da ad günüdür. Ona xalq şairi adı vermək özündən çox onu sevənləri məmnun edərdi.

Amma mənim xüsusi toxunmaq istədiyim məsələ başqa məsələdir. Bu onunla bağlıdır ki, biz bilirik, Azərbaycan və Ermənistan arasında danışıqlar gedir. Xarici işlər nazirləri arasında danışıqlar gedir. Müəyyən razılaşmalar var, nə bilim, xalq diplomatiyası, jurnalistlər bir-birinə gedib-gəlsin, xalqlar arasında sülh yaradılsın və sair. Bu məsələni başa düşə bilmirəm. Bəzən arqument gətirirlər ki, nə bilim, Almaniya ilə SSRİ də bir-biri ilə barışdı. Məsələ ondadır ki, faşizmi öz yuvasına kimi qovladılar, ona təslim aktı imza etdirdilər. Ondan sonra onlar ilə sülh danışığı oldu.

Bu qədər insanlarımız şəhid olub, yaralıdır, qırılıb, batıb. Hansı sülh danışıqına getmək olar? Bu gün Azay müəllim də məsələ qoydu. Bütün beynəlxalq tədbirlərdə də artıq erməni tərəfi əməlli-başlı hücumla keçib və necə deyərlər, onda heç cür barışıq amili yoxdur. Ona görə də bu, xalqı sülhə hazırlamaq nə deməkdir? Təslimçiliyə hazırlamaq deməkdir? Mən başa düşə bilmirəm. Biz bilirik, öz rəhbərliyimizə, hökumətimizə inanmışıq ki, heç vaxt Azərbaycan tərəfi öz torpaqlarını güzəştə getməyəcək, Azərbaycan suverenliyindən kənara çıxarılmayacaq, ərazi bütövlüyümüz gözləniləcək. Erməni rəhbərlərinin dəfələrlə verdiyi bəyanatlara inanmamışıq. Onlar deyir, bacarırsınız, gəlin torpağımızı alın, bir qarış da sizə verməyəcəyik, siz qorxaqsınız və sair. Bizi təhqir ediblər. İndi onların içərisində hər hansı, hətta bir faiz miqdarında bizə meyl yoxdursa, söhbət hansı sülh danışıqlarından gedir? Ona görə də mən bilmirəm, deyirlər, sülhə ən yaxşı hazırlıq müharibənin özüdür. Mən elə hesab edirəm, konsepsiyayı dəyişmək lazımdır. Heç olmasa, xarici işlər naziri bəyanat versin, biz məsələni qəti şəkildə qoyuruq ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi gözləniləcək. Ümumiyyətlə, bu ərazi bütövlüyü sözünü də birmənalı şəkildə işlətmək lazım deyil. Birbaşa Dağlıq Qarabağın Azərbaycan ərazisində olması haqqında müddəalar təsdiq olunmalıdır.

Bir də hansısa dövlətlər bizi müdafiə edir, ərazi bütövlüyünü müdafiə edirəm deyir, bəlkə sabah konfederasiyanı nəzərdə tutursan? Birbaşa demək lazımdır ki, Azərbaycan unitar dövlətdir, Dağlıq Qarabağın onun tərkibində qəbul edirik. Mən belə hesab edirəm ki, bu sülh danışıqları xalqı əməlli-başlı çaşdırıb, bizə başqa cür baxırlar.

Sədrlik edən. Sağ olun. Əflatun Amaşov.

Ə.Amaşov. Təşəkkür edirəm. Hörmətli Sədr, hörmətli həmkarlar, əziz media nümayəndələri. Bir müddət əvvəl Milli Məclisdə Gürcüstanın tanınmış ziyalılarından və ictimaiyyət nümayəndələrindən ibarət bir qrup soydaşımız ilə Azərbaycan–Gürcüstan parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvlərinin görüşü keçirildi. Cənab Sədr, belə toplantının təşkilinə həssas yanaşdığınıza görə Sizə böyük minnətdarlığımızı bildiririk.

Məlumdur ki, Azərbaycan Respublikasının miqrasiya qanunvericiliyi ölkəmizin daxilində miqrant və əcnəbilərin fəaliyyətini tənzimləyir. Lakin bu qanunvericilik soydaşlarımızı, o cümlədən Gürcüstan vətəndaşı olan soydaşlarımızı əcnəbi statusunda qəbul edir. Yəni tutaq ki, ölkəmizə gələn hansısa xarici vətəndaşla hansısa xarici ölkənin vətəndaşlığını alan azərbaycanlı arasında heç bir fərq yoxdur. Yaxşı olardı ki, fərq olsun. Bunun üçün də Soydaşlıq haqqında qanuna ehtiyac var. Çünki Azərbaycan Respublikası dünyada yaşayan 50 milyon azərbaycanlının vətənidir. Bununla da bağlı dünyada kifayət qədər geniş təcrübə var.

Görüşdə qabardılan ikinci məsələ də önəmlidir. Bildiyiniz kimi, 1989-cu ildə Gürcüstandakı məlum olaylar sonrasına soydaşlarımızın əhəmiyyətli hissəsi tarixi torpaqlarını tərk etdi. Azərbaycana pənah gətirənlərin böyük əksəriyyəti isə hələ də vətəndaş statusu ala bilmir, onlar indiyədək miqrantdırlar, heç bir ölkəyə məxsus deyillər. Onların da sayı kifayət qədərdir. Bu kateqoriyaya aid insanlar üçün xüsusi statusun hazırlanması məqsəddəuyğundur, yaxud biz onlara Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığını verməliyik.

Gürcüstandakı milli məktəblərimiz üçün pedaqoji kadr-

lar, əsasən də Azərbaycan dili və ədəbiyyatı üzrə kadrlar çatışmır. Gürcüstandakı məktəblərimiz üçün həmin kadrlar ölkəmizdə də hazırlana bilər. Bunun üçün dövlət ali məktəblərimizin birinin nəzdində ixtisaslaşmış xüsusi fakültə formalaşdırmaq, ekspertlərin iştirakı ilə tədris proqramı işləmək mümkündür. Yaxud Azərbaycanda fəaliyyət göstərən ali məktəblərin birinin Gürcüstanda filialını yaratmaq mümkün olardı. Bu qədər, diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Valeh Ələsgərov buyursun.

V.Ələsgərov. Tahir müəllimin emosional çıxışından sonra Sizdən xahiş elədim, mən də bir-iki söz deyim. Birincisi, bu ölkədə heç kim, hər halda vəzifədə olan bir şəxs də heç vaxt ərazi bütövlüyümüz bərpa edilmədən sülh danışıqlarına, nə bilim, nəyə gedən deyil, getməyib də. Hər zaman da təkrarən demişik ki, sülh danışıqları da ola bilər, başqa da. Amma bir şərt ilə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır. Bu, bir.

İkincisi, beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlər çərçivəsində, hər yerdə olub və olur. Amma real siyasət, bu problemin həllində öz maraqları olan qüvvələr var, bunları nəzərə almaqla. Üzr istəyirəm, şüarlarla, nə bilim, emosional çıxışlarla, çağırışlarla insanları qıcıqlandıрмаğa dəyməz. Real siyasətdən xəbərdar olan adam hər bir sözüünə dəyər, qiymət verməlidir. İcazə verirsiniz, mən Parlamentlərarası İttifaqdan bir misal gətirim, Oqtay müəllim?

Bu günlərdə, aprel ayının 6-10-da Qətərin paytaxtı Dohada Parlamentlərarası İttifaqın Assambleyası keçirilirdi və bizim nümayəndə heyəti də orada iştirak edirdi. Burada komitələrin birinin müzakirəsinə sadə bir məsələ çıxarılmışdı: Sülh, təhlükəsizlik və qanunun aliliyi üçün təhsilin inkişafı işində parlamentlərin rolu. Bununla bəra-

bər, bir komitənin iclasına da başqa bir məsələ çıxarılmışdı: Sülhə, insan hüquqlarına və sairəyə müxtəlif münaqişələrdə iştirak edən muzdluların təsiri. Azərbaycan nümayəndə heyəti, baxmayaraq, bu məsələ Qarabağ məsələsindən bir az uzaq görünsə də, – ancaq muzdlulardan söhbət gedirsə və Qarabağda biz bilirik ki, Ermənistan qoşunlarından başqa muzdlular da iştirak edirdi, – bundan istifadə edərək o komitənin təklif elədiyi məsələnin həm adına, həm də mətninə ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı məsələsinin salınmasına nail oldu. Baxmayaraq ki, Ermənistan tərəfi 9 təkliflə çıxış eləmişdi və hər təklifində bu və ya başqa yol ilə xalqların öz müqəddəratını müəyyən etmə hüququ sözü keçirdi, birinə də nail ola bilmədilər. 9 təklifdən biri də keçmədi.

Azərbaycan tərəfinin apardığı siyasətdir, keçirdiyi görüşlərdir, danışıqlardır və sair. Hər yerdə, hər bir görüşdə, sənəddə biz öz fikrimizi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, sərhədləri, Qarabağ məsələlərində öz mövqeyimizi bildiririk. Ona görə də Sizin iradınızı bir az başa düşmədim. Niyə demirik, hər yerdə deyirik və fikirlərimizi bildiririk. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Qənirə Paşayeva.

Q.Paşayeva. Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri. Mən də ilk öncə Azay müəllimin həyəcan təbili çalmaq üçün çox önəmli olan təklifini dəstəkləyirəm və hesab edirəm, BMT-yə ciddi etirazımızı bildirməliyik. Bu qonarma hesabatın BMT-nin saytından çıxarılmasına nail olmalıyıq. Azay müəllim vurğuladı, 6 dildə yayılıb və təbii ki, Ermənistanın BMT-də törətdiyi bu təxribata imkan verilməsi çox narahatlıq doğurur. Bu, BMT-nin özünün qətnamələrinə zidd bir yanaşmasıdır. İnanıram ki, müvafiq

qurumlarımız bunu da təşkilatın diqqətinə çatdıraraq bu istiqamətdə işləri sürətləndirib, buna nail olacaq ki, bu təxribatın qarşısı alınsın.

İkincisi, həmkarım Fazil Mustafanın qaz limitlərinin qaldırılması ilə bağlı təklifini mən də dəstəkləyirəm. Kənddən seçicilər ilə görüşlərdən gəlirik. Kənd bölgələrində, rayonlarda yaşayan insanlar xahiş edirlər ki, əgər mümkündürsə, bu limitlərin bir az artırılması məsələsinə baxılması yaxşı olardı. Ona görə bu məsələni burada mən də səsləndirmək istəyirəm.

Əsas məsələ, mən cənab Prezidentə buradan ziyalıların təşəkkürünü səsləndirmək istəyirəm. Cənab Prezidentin Azərbaycanın böyük mütəfəkkirlərindən biri, ictimai-siyasi xadim Əhməd Ağaoğlunun 150 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı sərəncamı ziyalılar arasında çox yüksək qiymətləndirilib. Çünki Əhməd Ağaoğlu XX əsrin əvvəllərində elə erməni daşnakları, o silahlı birləşmələr xalqımıza qarşı dəhşətli terrorları həyata keçirəndə “Difai” təşkilatını quraraq ona qarşı ciddi mübarizə aparmış böyük şəxsiyyətlərimizdən biridir. Cənab Prezidentin belə bir şəxsiyyətimiz haqqında sərəncam imzalaması çox önəmli bir hadisədir. Ziyalılarımız xahiş edir ki, cənab Prezidentin bu sərəncamından irəli gələn məsələlər çərçivəsində yaxşı olar ki, – Əhməd Ağaoğlu Qarabağlı idi,– Qarabağ bölgəsində onun bir abidəsi ucaldılsın. “Difai” fədailəri ilə bağlı xalq şairimiz Sabir Rüstəmxanlının da bir əsəri var, bununla bağlı bir filmin çəkilməsi, gələcək nəsillərimiz üçün bu tarixi prosesləri bilmək çox vacibdir. İnanıram, müvafiq qurumlarımız cənab Prezidentin bu yüksək səviyyəli sərəncamından Əhməd Ağaoğlunun adının əbədiləşdirilməsi, tədbirlərin keçirilməsi istiqamətində ziyalıların bu təkliflərini də nəzərə alacaqlar. Bu istiqamətə

mətdə də işlər görülməkdir. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Siyavuş Novruzov.

S.Novruzov. Təşəkkür edirəm. Hörmətli Sədr, hörmətli deputatlar. Mən də bir neçə məsələyə toxunmaq istəyirəm. İlk olaraq Tahir müəllimin qaldırdığı məsələ ilə bağlı. Hörmətli Valeh müəllim də bildirdi, biz cənab Prezidentin fikirlərinə, bütün çıxışlarına diqqət yetirsək, görürük, həm xaricdə, həm daxildə, həm də beynəlxalq təşkilatlarda cənab Prezidentin çıxışının birinci cümləsi ondan ibarətdir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll oluna bilər. Hansı yolla olur-olsun, müharibə, sülh, xalq diplomatiyası yolu ilə olsun, bu şəkildə həll edilə bilər. Bu, birmənalı şəkildə, dəyişməz olaraq qalır. Dəfələrlə çıxışlarda biz bunu eşitmişik, dinləmişik.

Mən başqa bir məsələyə toxunmaq istəyirəm. Azərbaycan bir sıra beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq edir və Azərbaycanla Avropa Birliyi arasında saziş hələ bağlanmamışdan bunun üzərinə kölgə salmaq istəyən qüvvələr ortaya çıxdır. Biri bəyanat verib, nəse deyir. Əvvəldən axıra qədər bu müqaviləni oxumayıb, müqavilədən xəbəri yox, haradansa eşidibdir. İndiyə qədər mən görmədim ki, onların biri Dağlıq Qarabağla, ərazi bütövlüyü, Azərbaycan qaçqınları, Xocalı soyqırımını ilə bağlı bir məsələyə toxunsunlar ki, bunlar da bu müqaviləyə daxil olsun. Ondan tamam yan keçməklə başqa-başqa məsələləri ortaya atmaqla məşğuldurlar. Həmişə olduğu kimi, beynəlxalq təşkilatlarla hər hansı bir müzakirələr başlayan zaman daxildən olan və ayrı-ayrı xarici qüvvələrə işləyən o qruplar, xaricdə oturanlar iş düşürlər və başlayırlar bağlanılacaq sazişin üzərinə kölgə salmağa, özlərinin subyektiv fikirlərini deməyə və bu və ya digər şəkildə xalqı çaşdırmağa.

Hesab edirəm ki, bu, Azərbaycanda cənab Prezident tərəfindən çox ciddi şəkildə aparılan islahatların nəticəsidir. Hər bir sahədə islahatlar gedir və bunları – həm daxildə, həm də xaricdə olanları çox narahat edir. Bu və ya digər şəkildə buna hər hansı kölgə salmaqdan ötrü müxtəlif bəhanələr axtarırlar, hətta öz aralarında dava salırlar ki, kiməsə xəsarət yetirib yenidən hökumətin, iqtidarın üzərinə atınsınlar. O cümlədən sərbəst toplaşmaq azadlığından sui-istifadə edərək qarışıqlıq yaratmaq istəyirlər ki, burada hər hansı hadisə baş versin. Təbii, bu hadisələri özləri törədəcəklər.

Sədrlik edən. Bu məsələləri mən burada müzakirə etmək istəmirdim. Həqiqətən, Siyavuş müəllimin dediyində bir həqiqət var. Avropa İttifaqı ilə saziş bizim üçün çox vacib olan bir sazişdir. Bu saziş üzərində uzun müddət idi, iş gedirdi. Bununla yanaşı, o sazişdə əsas məqsədlərdən biri o idi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, sərhədlərinin toxunulmazlığı məsələsi o biri dövlətlərlə olduğu kimi öz əksini tapsın. Biz artıq buna nail olmuşuq. İndi kiçik məsələlər qalıb, bunların üzərində iş gedir və bu sazişin imzalanmasına bir nömrəli maneçilik törətmək istəyən ermənilərdir. Ermənilərin müdafiə naziri çıxış edir, hədə-qorxu gəlirlər, sərhəddə qarışıqlıq salmaq istəyirlər ki, bu sazişə qol çəkilməsin.

Bu sazişin əsas məqsədi nədir? O biri 5 ölkə nəyə görə sazişə qol çəkir? Onlar Avropa İttifaqı ilə sazişə qol çəkirlər ki, yardım görsünlər. Bizim yardıma o qədər ehtiyacımız yoxdur. Bizim əsas, bir nömrəli məqsədimiz Dağlıq Qarabağ və ticarət məsələləridir. O da bu sazişdə öz əksini tapıb. Siz söylədiyiniz məsələlər ki, bu yazıdan xəbəri olmayan hansısa qüvvələr yazılar verirlər, saziş kənarda qalır. Saziş çox yüksək səviyyədə hazırlanıb, bu

sazişin mayın 13-də imzalanması gözlənilir və bu da Azərbaycan xalqının yalnız xeyrinə olacaq.

İndi xahiş edirəm, keçək gündəliyə. Gündəliyin birinci məsələsi İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Yayım Şurası üzvlərinin seçilməsi haqqındadır. Buyurun, Rafael Hüseynov.

R.Hüseynov, *Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri*.

Hörmətli millət vəkilləri, dəyərli qonaqlarımız. Azərbaycan Respublikası Milli Televiziya və Radio Şurası Milli Məclisə müraciət edərək İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Yayım Şurasının yeni üzvlərinin seçilməsi ilə bağlı məsələ qaldırır. Hər bir radio, televiziyanın ölkənin ictimai, siyasi, mənəvi həyatında son dərəcə vacib, əhəmiyyətli yeri və geniş təsir imkanları var. Təbii ki, böyük məsuliyyəti və borcları da öz yerində.

İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkəti Azərbaycanın efir həyatında öz yeri olan bir yaradıcılıq qurumudur və İctimai Televiziya və Radio Yayımaları Şirkətinin yanında fəaliyyət göstərən Yayım Şurasının müxtəlif idman federasiyaları, dini konfessiyalar, eləcə də yaradıcılıq təşkilatları tərəfindən hərəsindən bir üzv olmaqla fəaliyyət göstərən təmsilçilərinin səlahiyyət müddətləri aprel ayının 19-da başa çatıb və qarşıdakı 6 il üçün həmin təşkilatların, qurumların nümayəndələri seçilməlidir. Biz Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin iclasında idman federasiyaları, dini konfessiyalar, eləcə də yaradıcılıq təşkilatları tərəfindən irəli sürülmüş namizədləri ayrı-ayrılıqda müzakirə etdik, münasibət bildirdik. Bu insanların hamısı Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən yaxşı tanınan şəxsiyyətlərdir.

İdman federasiyaları tərəfindən irəli sürülmüş namizəd-

lər Yusif Babanlı və Orxan Muxtarov da ölkənin idman ictimaiyyətinə yaxşı tanış olan adlardır.

Yusif Babanlı Azərbaycan Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının prorektorudur, professorudur. Orxan Muxtarov həmin Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının müəllimidir, eyni zamanda, Azərbaycan Qalaqarı Federasiyasının vitse-prezidentidir. Dini konfessiyalar tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş Salman Musayev Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin birinci müavini, dərin bilikli, mütəfəkkir bir insandır. Ölkənin görkəmli din xadimlərindən biridir və uzun illərdir ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin birinci müavini vəzifəsini yerinə yetirir.

Yaradıcılıq təşkilatları tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş Zemfira Qafarova, Cəmilə Həsənova, hər ikisi Azərbaycanın görkəmli musiqişünaslarıdır. Zemfira xanım Qafarova Azərbaycanın böyük rəssamları Həsən Haqverdiyev və Güllü Mustafayevanın övladıdır, yarım əsrdir ki, Azərbaycan Musiqi Akademiyasında dərs deyir. Cəmilə Həsənova da Azərbaycan musiqişünaslığında böyük xidmətləri olan bir insandır. Əlbəttə ki, onların hər biri Yayımlar Şurasında təmsil olunmağa layiq insanlardır. Təbii ki, son sözü Milli Məclisin seçimi müəyyənləşdirəcək.

Beləliklə, “İctimai televiziya və radio yayımı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2004-cü il 28 sentyabr tarixli Qanununa uyğun olaraq, İctimai Televiziya və Radio Yayım Şirkəti Yayım Şurasına idman federasiyaları, dini konfessiyalar və yaradıcılıq təşkilatları tərəfindən irəli sürülmüş namizədləri hər təşkilatdan bir nəfər olmaqla 6 il müddətinə təsdiq edilmək üçün sizin müzakirənizə təqdim edirik. Rica edirəm ki, münasibət bildirəsiniz. Sağ olun.

Sədrlik edən. Buyurun, Fərəc Quliyev.

F.Quliyev. Təşəkkür edirəm, cənab Sədr. İctimai Televiziya çox mühüm təbliğat vasitələrindən biridir və son vaxtlar fəaliyyətində xeyli yeniliklər edibdir. Təbii ki, orada rəhbərlik eləyən insanların kimliyindən bu, çox asılıdır. Kadr məsələsi mühümdür. Bu gün təqdim olunan namizədlərdən mən gənc professorlardan olan Yusif Babanlıyı çox yaxşı tanıyıram. O, məktəb illərindən belə fəal gənclərdən biri olubdur. Ciddi şəkildə təbliğat, gənclərin maarifləndirilməsi işləri, xüsusi idman klublarının yaradılması, ora şəhid, qazi, vətənpərvər insanların ailələrindən uşaqların cəlb olunması, orada məşğul olmaları, onlar üçün şərait yaradılmasından birbaşa xəbərim var idi. Universitetdə göstərdiyi fəaliyyət də göz qabağındadır. Xeyli monoqrafiyanın müəllifidir. Mən çox qısaca olaraq bu arayış verməklə demək istəyirəm ki, bu seçimi kim edibsə, namizədliyi kim veribsə, çox normal bir seçimdir. Mən deputat həmkarlarımı Yusif Babanlıya səs verməyə və təsdiq etməyə çağırıram.

Sədrlik edən. Sağ olun. Sahib Alıyev.

S.Alıyev. Təşəkkür edirəm. Hörmətli cənab Sədr, dəyərli həmkarlar. Mən də İctimai Televiziya və Radio Yayım Şurasının yeni üzvlərinin təsdiqlənməsinə səs verəcəyəm. Çünki bunlar, həqiqətən də, öz sahəsinin gözəl mütəxəssisləridir və ictimai yayımda hər bir sahənin aparıcı, təcrübəli mütəxəssislərinin yer alması fikirləşirəm ki, istər-istəməz İctimai Televiziyaya da öz müsbət təsirini göstərəcək. Mən televiziyanın nəzəri və praktiki tərəflərinə az-çox bələd olan bir adam kimi demək istəyirəm ki, bütövlükdə son zamanlar Azərbaycanda televiziya sahəsində də islahatların aparılmasını və idarəetmənin xeyli təkmilləşdirildiyini, plüralizmin artırıldığını, müxtəlif fi-

kirlərin ekranlarda daha çox yer almasını görürük. Bu baxımdan, mənə elə gəlir ki, İctimai Televiziya da örnək sayıla bilər. Açığını deyim ki, İctimai Televiziya son zamanlar vizual baxımdan, belə deyək, artıq əyalətçilik görüntüsündən çıxıb, tamamilə dünya televiziyaları arasında öz yerini tuta bilən bir televiziya. Onu deməliyik ki, televiziya, sadəcə, belə deyək, bir informasiya, maarifləndirmə, yaxud da əyləndirmə vasitəsi deyil, həm də televiziya baxanda hər bir millətin vizual dünyagörüşünü görmək olur. Bu baxımdan da, xüsusilə televiziyaadakı bu vizual dəyişikliklər, fikrimcə, çox önəmlidir və biz bunu İctimai Televiziyanın timsalında görürük. Eyni zamanda, İctimai Televiziya müxtəlif maraqlı qruplarını nəzərə alaraq, rəngarəng verilişlərin getməsinə görürük, bu, mənə elə gəlir ki, çox alqışlanmalı haldır.

Daha bir hal kimi onu deməliyəm ki, biz yeni aparıcı tiplərini görürük. Bir neçə dildə sərbəst və hətta deyərdim, mükəmməl danışan aparıcılar artıq Azərbaycan televiziyalarının efirlərində peyda olurlar. Bunu biz İctimai Televiziya da görürük. “Radius”, “Biznes Azərbaycan” programında, bu da son dərəcə önəmli haldır və fikirləşirəm ki, bu cür də davam etdirmək lazımdır, bu digər sahələrə də təsir edəcək. Arada bizim həmkarlarımız da televiziyalar ilə bağlı burada tənqidlər səsləndirildilər, haqlı olaraq da səsləndirirlər. Amma orasını da demək lazımdır ki, ədalət naminə bu sahədə müəyyən müsbət dəyişikliklər gedir və bunu görməmək mümkün deyil.

Eyni zamanda, bu, ideoloji məsələlərdə də öz əksini tapır. Az öncə burada söhbət Dağlıq Qarabağ məsələsindən getdi. İctimai Televiziyanın efirində ən çox bu məsələni, cənab Prezidentin apardığı danışıqları görürük. Bəli, sülh məsələsi ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyi ortadadır.

Heç kim öz evinə girən biri ilə sülh şəraitində yaşaya bilməz, bunu hər kəs bilir. Amma onu da hər kəs bilir ki, biz işğalçının arxasında hansı havadarların durduğunu, hansı media resurslarının onların əlində olduğunu görərək imkan verməli deyilik, kimlərsə desin ki, Azərbaycan sülhə hazır deyil, Azərbaycan ancaq bir yolla məsələni həll etmək istəyir, o da savaşı yodur. Bu vasitənin hər ikisi aparılır, beynəlxalq ekspertlərin fikirləri ilə də tanış olsanız, onlar da deyirlər ki, bu status-kvonun saxlanılmasına yol verilməməsi artıq Azərbaycanın qüvvələr nisbətində dəyişməsi ilə bağlıdır. Zaman-zaman təbii ki, bu tipli fikirlərin, o cümlədən Dağlıq Qarabağla, işğal altındakı torpaqlarla, vəziyyətlə bağlı süjetlərin və fikirlərin İctimai Televiziya efirində yer alması əhəmiyyətlidir. Bu zaman da haylarla unison işləyərək tonyanlar kimi Avropa Birliyi ilə bizim strateji tərəfdaşlıq anlaşmamızı şübhə altına alanların, belə dəyək, artıq böhtanlarına və hay-küylərinə də yer qalmazdı. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Siyavuş Novruzov.

S.Novruzov. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. Təqdim olunan şəxslərə mən səs verəcəyəm, deputat həmkarlarımı da səs verməyə çağırıram. O insanları kifayət qədər tanıyıyıq. Burada qeyd olundu, Hacı Salman bizim komitənin iş istiqamətinə aid sahədə çalışır, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin birinci müavini, kifayət qədər təcrübəli, din-cəmiyyət münasibətlərində xüsusi rolu olan, yaxşı bir mütəxəssisdir. Ona, adları səslənən digər insanlara, Yusif Babanlı və başqalarına da səs verməyə çağırıyıq. Amma nədənsə dini konfessiyalardan bir nəfərdir, qalan təşkilatlardan iki-ikidir. Mən hesab edirəm, gələcəkdə bunu da nəzərə almalıyıq, buradan da iki nəfər olsun. Təmsilçilik norması paritet əsasında baş verməlidir, bu formada

olmamalıdır.

Burada həmkarlarım İctimai Televiziyanın fəaliyyəti ilə bağlı məsələyə toxundular. Doğrudan da, kifayət qədər yenilik, dəyişiklik, inkişaf, rəngarənglik var. Bu proses gedir. Nəinki İctimai Televiziyada, ümumiyyətlə, televizi-yalarımızda – istər Azərbaycan TV, istər İctimai Televi-ziya, istərsə də digər özəl kanallar olsun. Lakin bu gün burada İctimai Televiziyanın Yayım Şurasının üzvlərini seçdiyimizə görə onun barəsində danışırıq. Sahib müəlli-min bir fikri ilə razılaşmıram. İctimai Televiziya Azərby-can cəmiyyətinin, xalqın televiziyasıdır. Azərbaycanın adət-ənənələrini, regionlarının hər birinin müxtəlif xarak-terik cəhətlərini təqdim etməlidir. Azərbaycana bütöv bir azərbaycançılıq ideologiyası təqdim olunmalıdır. Avropa-ya çıxan o qədər televiziyaımız var ki, istənilən xəbəri təqdim edə də, göstərə də bilər. İctimai Televiziya məhz elə Azərbaycan mədəniyyətini Avropaya təqdim etməlidir. Azərbaycanın mədəniyyət sahəsində kifayət qədər uğurları var. Ayrı-ayrı sahələr var ki, bu təqdim olunur.

İkinci bir cəhət, digər televiziyalara biz müxtəlif verilişlərin verilməsini tövsiyə və yaxud xahiş eləyə bilmərik. Çünki bu özəl kanaldır, biznesini qurub, özünü reklamdan gələn gəlirlər hesabına saxlayır. Ona hər hansı göstəriş vermək olmaz. Əxlaqa zidd və digər şeylər göstəriləndə buna Milli Televiziya və Radio Şurası qərar verir və şahidi də oluruq ki, bu addımları mütəmadi atır, fikirlərini bildirir, yaxud cəzalandırır və sair. Amma İctimai Televiziya dövlət büdcəsindən maliyyələşdiyi, ictimaiyyəti təmsil elədiyi üçün, hesab edirəm, burada Azərbaycanın problemləri, xüsusilə Dağlıq Qarabağla, qaçqınlarla, tariximizlə, mədəniyyətimizlə və sosial reklamlarla bağlı verilişlərin getməsi gələcəkdə Şura

üzləri tərəfindən planlaşdırılıb həyata keçirilməlidir. Yenilik bir diktorun verilişi ayaq üstə, digərinin əyləşib aparması deyil. Yenilik tamam başqa şeydir, yenilik düşüncə yeniliyidir, verilişlərin rəngarəngliyidir. Yenilik Azərbaycan elminin, təhsilinin, səhiyyəsinin, mədəniyyətinin nümayişidir. Yenilik bunlardır. Yoxsa biri pal-tarını, yaxud yerini dəyişdi, oturuşunu-duruşunu dəyişdi, bu, yenilik deyil. Yaxud studiyanın rəngini dəyişirsənsə, bu da yenilik deyil. Bəli, zövqə uyğunlaşır. Bununla yanaşı, yenilik ondan ibarətdir ki, yeni kadrlar, yeni düşüncəli insanlar, təbii, köhnənin təcrübəsindən istifadə, köhnənin bacarığı, yenilərin də enerjisinin vəhdətini təşkil etməklə cəmiyyətə normal proqramların təqdim olunmasıdır. Mən səs verəcəyəm, həmkarlarımı da səs verməyə çağırıram. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Hikmət Məmmədov.

H.Məmmədov. Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkili. Doğrudan da, hazırkı mərhələdə informasiya cəmiyyətimizdə əlahiddə statusa malik bir vasitəyə çevrilibdir. Ona görə də Azərbaycanın efir məkanının keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, ictimai, mədəni, mənəvi münasibətlərinin efir vasitəsi ilə həm özümüzə yenidən təqdim olunması, həm də dünyaya tanıtılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu mənada, mən düşünürəm ki, hazırkı mərhələdə Azərbaycan televiziylarının efirində yeni keyfiyyət dəyişikliyi baş verməkdədir. Düşünürəm ki, eyni zamanda, hörmətli həmkarım Siyavuş müəllim doğru buyurdu. Bəzən biz yenilik, keyfiyyət dəyişikliyi deyəndə, sadəcə, formal xarakterli, estetik baxımından gözəl görünən, ümumi formal vasitələri yenilik kimi təqdim etməyə çalışırıq. Şübhəsiz ki, bu da lazımdır, yəni göz zövqünü oxşayan, estetik dekorasiyalar olmalıdır, aparıcılar estetik

baxımından məzmunlu geyinməlidirlər. Ancaq mən düşünürəm, əsas məsələ efirdəki verilişlərin məzmununun keyfiyyətinə dəyişiklik etməkdir ki, bu çox əhəmiyyətli bir məsələdir. Ona görə düşünürəm ki, bu istiqamətdə İctimai Televiziya əlahiddə statusa və missiyaya malik olan bir televiziyaadır. Çünki onun ayrıca nizamnaməsi və digər televiziya kanallarından onu fərqləndirən məxsusi cəhətlər var. Bu istiqamətdə də görüləsi çox işlər var. Ona görə də indi təqdim olunan Şura üzvlərinə mən diqqətlə baxıram, görürəm ki, doğrudan da, bunların bir qismi Azərbaycanın idman həyatında mühüm rol oynamış şəxslərdir – Yusif Babanlı, Orxan Muxtarov. İş elə gətirib ki, bunlar mənim seçildiyim rayon ərazisində fəaliyyət göstərirlər və mən bunların fəaliyyəti ilə çox yaxından tanışam. Çox sevini-rəm ki, bu gün Yayım Şurasına üzv olaraq biz onları qəbul edəcəyik və onların fəaliyyətini biz yenə efirdən görə biləcəyik.

Çox hörmətli Zemfira xanım Qafarova Azərbaycan musiqi tarixini dərindən bilən, musiqi mədəniyyətimizi təqdim etməyi bacaran insandır. Biz dəfələrlə verilişdə olmuşuq və hörmətli Zemfira xanımın bu istiqamətdə nə qədər dərin biliklərə malik olduğunun şahidi olmuşam. Eyni zamanda, bu gün xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, efir məkanında mənəvi dəyərlərimizin qorunması, təbliğ olun-ması, onun inkişaf elətdirilməsi, onu təbliğ edən filmlərin, süjetlərin olması vacibdir.

Bu gün din Azərbaycan cəmiyyətinin, heç şübhəsiz ki, əsas tərkib hissələrindən biri olmaqla cəmiyyətdəki davranışlarımızın, mənəvi dəyərlərimizin keyfiyyətini müəy-yənləşdirir. Cənab Prezident deyir ki, Azərbaycanın dini mədəniyyəti onun milli mədəniyyətinin tərkib hissəsidir və əsas komponentidir. Mən düşünürəm ki, Hacı Salman

Musayevin də burada olması gələcəkdə bu televiziyanın işinin məhz deyilən istiqamətdə qurulmasına köməklik göstərəcəkdir.

Eyni zamanda, mən düşünürəm ki, digər üzvlər də arzuolunan, lazım olan tələblərə cavab verirlər. Ona görə də mən Şura üzvlərinin təsdiq olunmasına səs verəcəyəm və həmkarlarımı da səs verməyə dəvət edirəm. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Aqil Abbas.

A.Abbas. Təşəkkür edirəm, hörmətli Sədr. Mənim demək istədiklərimin, demək olar ki, hamısını Siyavuş müəllim dedi, mənim ürəyimdən keçən sözləri dedi. Başqa yoldaşlar da sağ olsunlar, məsələyə toxundular.

Mən iki məsələyə toxunmaq istəyirəm. Əvvəla, İctimai Televiziya yarananda ora çox peşəkar bir oğlan rəhbər gəldi. İsmayıl Ömərov, həqiqətən, televiziyanın “cikini-bikini” bilirdi və o, sıfırdan bir televiziya yaratdı və uzun illər də həmin televiziya rəhbərlik etdi. Ondan sonra bir dönəm başqa yoldaş oldu. İctimai Televiziya əvvəldən belə gözəl işləyib, yaranan gündən İctimai Televiziya olubdur. Ondan sonra bir az səngidi. Yəni o verilişlərin, deyək, nə isə, mən kimi isə tənqid etmək fikrində deyiləm. İndi yeni gələn rəhbər də bir az da gücləndirib, İctimai Televiziyanı bir az da öz baxışı ilə qurub, amma köhnə ənənələrə, İsmayıl Ömərovun ənənələrinə toxunmadan. Yəni bizdə bir adət var, bir də görürsünüz, bir nazir 15 ildir nazirdir. Bu, dövlətə qulluq edib, filan edib, işdən çıxan, təzə nazir qoyulan kimi, üstündən keçir, hamımız deyirik ki, dağılırdı, bu təzə nazir hər şeyi həll edəcək. Elə bir hava ilə gəlir ki, bəh-bəh, hər şey düzələcək. Amma köhnə naziri, onun 15 illik fəaliyyətini də, elə bil ki, vururuq divara. İndi mən ona görə demək istəyirəm, Balas

müəllim işini çox gözəl görür, amma daha əvvəlkilərin də, İctimai Televiziya birdən-birə inqilab etmir, bu inqilabı qoyan oğlanın da haqqını yeməməliyik.

Bu bir, ikincisi, bayaq dedilər, özəl televiziyalara biz heç nə deyə bilmərik. Çünki onlar dövlətdən maliyyələşmir. Azərbaycanda 3 kanal – Azərbaycan Dövlət Televiziyası, Mədəniyyət və İctimai Televiziya milləti, dövləti, əxlaqımızı, hamısını çox mükəmməl qoruya bilir. Ona görə bunlar dövlətdən də maliyyələşir. Amma qaldı özəl kanallar, birdən mən də üstlərinə gedirəm, yazıram, deyirəm. Bunlar reyting dalınca qaçmağa məcburdurlar. Çünki o, verilişinə tamaşaçı toplamalıdır ki, reklam ala bilsin. Azərbaycanda da reklam bazarı təxminən sıfır vəziyyətdədir. Yalnız toyxanadır, bir də dərmanlardır. Dünyada dərman reklamı artıq qadağandır, həkimi də reklam etmək olmaz. Sovet hökuməti vaxtı biz qəzetdə işləyəndə həkimdən yazı yazmaq qadağan idi. Çünki sən bir həkimi tərifiyərdin, millət elə bilərdi ki, o, Əhliman müəllimdir, ya Rəşad müəllimdir, burada oturub. Qaçacaq üstünə, amma məlum olacaq, onlar nə Əhliman müəllimdir, nə Rəşad müəllimdir, nə də başqaları. Bu mənada deyirdilər ki, olmaz. O cümlədən dərman. Dərmanı bu qədər reklam etməyi, dərman həkimin yazdığıdır, bax, məcburdur, belə şeylərə gedirlər. Bu mənada özəl kanalları qınayanlardan biri mənəm, amma özəl kanalların bu qədər də üstünə getməyi istəməzdim.

Yenə deyirəm, İctimai Televiziya yaranan gündən bu xalqın, ictimaiyyətin televiziyasıdır. Bayaq Siyavuş müəllim dedi ki kimi, o məsələlərə ciddi fikir verin, regionlar, adət-ənənələrimiz, hər bir şey. İndi bir az da güclənib, çünki dedim, bir ara bir az sındı, yəni istədiyimiz kimi olmadı. Amma bu gün mən şəxsən tanımıram İctimai

Televiziyanın prezidenti kimdir, heç küçədə görsəm də tanımaram. Amma görürəm ki, bir az başqa formada yanaşır. Bu da bizə ləzzət edir. Diqqətinizə görə sağ olun. Heç kəsin də haqqını unutmayaq. Sağ olun.

Sədrlik edən. İlham Əliyev, buyurun.

İ.Əliyev. Təşəkkür edirəm, Oqtay müəllim. Aqıl Abbas çox gözəl çıxış etdi, mən də onun fikirləri ilə razıyam. Amma icazə verin, bir söz deyim. Bəli, doğrudan da, İctimai Televiziyaya bu gün rəhbərlik edən insanı küçədə görsələr, bəzi insanlar tanımazlar, çünki özünü reklam etmir. Amma bir məlumatı vermək istəyirəm ki, iki gün bundan öncə Moskvada Rusiyanın birinci kanalı ilə yayımlanan, azərbaycanca desəm, “Kim, harada, nə zaman” verilişi var (“Что, где, когда”), orada Balaş Qasımovun kapitan olduğu komanda qalib gəldi. Həmin o verilişin 500-cü oyununun qalibi oldu və iki azərbaycanlımız orada təmsil olunmuşdu. Mən o verilişə baxanda çox sevindim və demək istəyirəm, yəqin baxanların hamısı bilir ki, bizim bu gün İctimai Televiziyaya rəhbərlik edən həmin o Balaş Qasımovdur. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. İndi keçək səsverməyə. İctimai Televiziyanın Yayım Şurasına idman federasiyaları tərəfindən verilən namizədlər. Babanlı Yusif Məmməd oğlu. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.52 dəq.)
Lehinə	107
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	107
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Ziyafət müəllim, bir qurumdan iki nəfər olanda biz bu cür səsvermə keçiririk. Birinci namizəd keçdi, ikincini artıq səsə qoymağa ehtiyac qalmır.

Dini konfessiyalar tərəfindən bir nəfər namizəd verilib, Musayev Salman Musa oğlu. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.52 dəq.)
Lehinə	105
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	106
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Yaradıcılıq təşkilatları tərəfindən verilən namizədlərdən birincisi, Qafarova Zemfira Həsən qızı. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.53 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	1
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul olundular, təsdiq olundular. İctimai Televiziyanın Yayım Şurasına uğurlar arzulayırıq. Çox

sağ olun, gedə bilərsiniz.

Gündəliyin ikinci məsələsi. “Kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti haqqında” və “Əmək pensiyaları haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun Ziyafət müəllim.

Z.Əsgərov, Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri.

Çox sağ olun, hörmətli cənab Sədr. Hörmətli deputatlar, “Kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti haqqında” Qanuna edilən dəyişikliyin mahiyyəti bu qurumda işləyən subyektlərin pensiya təminatının daha da yaxşılaşdırılmasına xidmət edir. Belə ki, “Kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat fəaliyyəti haqqında” Qanunun 20.3-cü maddəsinə görə, həmin qurumda işləyən subyektlər tərxis olunarkən, yəni söhbət hərbi qulluqçulardan gedir, onlar bütün pul təminatları ilə təmin olunurlar və müvafiq pensiya alırlar. Amma burada bir nüans var, məsələ bundadır ki, hərbi qulluqçular kəşfiyyat və əks-kəşfiyyat xidmətindən tərxis olunmazdan əvvəl sərəncama götürürlər. Sərəncam ilə tərxis olunma arasında müəyyən müddət olur. Bir ay, 6 ay, bir il, iki il ola bilər. Ona görə də təklif olunur ki, onların pensiyaları sərəncama götürüldükləri müddətdən etibarən hesablınsın və pul təminatları daha da gücləndirilsin.

Hesab edirəm ki, bu, onların sosial təminatı baxımından, sosial vəziyyətlərinin yaxşılaşdırılması üçün daha əhəmiyyətlidir və əlbəttə, fəaliyyətlərində daha bir stimula olacaqdır. Ona görə, xahiş edirəm, bu qanun layihəsinə müsbət münasibət bildirək. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Fərəc Quliyev.

F.Quliyev. Çox təşəkkür edirəm, cənab Sədr. Mən, təbii ki, bu dəyişikliyə səs verəcəyəm və bizim də komi-

tədə müzakirə olunubdur. Eyni məsələ “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Qanunda da qoyulubdur. Mən bir başqa məsələyə toxunmaq istəyirəm.

Hərbiçilərimizi təqaüdə yola salanda, təbii ki, onlara bu güzəştlərin olması ölkədə aparılan siyasətin nəticəsidir və cənab Prezident şəhid ailələrinə, veteranlara, qazilərimizə, bütün hərbiçilərimizə, istər istifadədə, istərsə də iş başında olsunlar, hamısına çox ciddi şəkildə diqqət göstərir və bu hər gün artır. Biz də, təbii ki, çox sevinə-sevinə belə məsələlərdə hərbiçilərimizə dəstək verməliyik. Onlar bizim dayağımızdır, güvən yerimizdir. Amma hərbiçilərimiz yaşlaşır və 25 ildir bunları təqaüdə göndərməklə məşğuluq, 10 minlərlə belə hərbiçimizi yola salmışıq. Döyüşlərdə iştirak etmiş çox bacarıqlı zabit heyətlərimiz, gizirlərimiz artıq əvvəlki fiziki imkanlarını, təbii ki, saxlamırlar və hesab edirəm, bizim problemlərimizin bitmədiyi dönməndə bir az düşünməyimiz lazımdır. Bizim 25 il əvvəl aldığımız texnika belə artıq köhnəlməyə başlayıbdır.

Doğrudur, indi biz hər gün yeni-yeni, ən müasir texnikalar alırıq. Dünyanın ən güclü dövlətlərindən ən yaxşı silahlar alırıq və az qala buna həsəd aparırlar. Köhnə silahlarımız modernləşdirilir, amma hər halda əvvəldən də almışdıq. Biz son 15 ildə hərbi məsələlərə 35 milyarda qədər vəsait xərcləmişik. Mən bunu nə üçün deyirəm? Xüsusən 2016-cı ilin aprel savaşıdan sonra Ermənistanla Azərbaycan masa arxasında artıq fərqli formada otururlar. Azərbaycan tərəfi artıq qibətə edilən tərəf kimi oturur, dünya bizimlə hesablaşır. Başa düşülər ki, bizim bütün imkanlarımız var. Çox məntiqsiz və həm də çox ədalətsiz şəkildə Azərbaycanın bütün beynəlxalq konvensiyalara, Konstitusiyasına uyğun olaraq, ölkəsinin işğal olunmuş hissəsini azad etmək üçün aparmaq istədiyi tədbirlərin qarşısını

aldılar. Amma hər halda bizim o gücümüzdən sonra diplomatik sahədə də çox ciddi uğurlarımız oldu. Psixoloji üstünlük də bizim tərəfimizə keçmişdir.

Mən hesab edirəm, bu son danışıqlar, xüsusən bu xalq diplomatiyası adı altında əgər gediş-gəlişlər, filan olacaqdırsa, bunlar uğursuz bir yanaşmadır və bizim psixoloji cəhətdən üstünlüyümüzə kölgə salan məsələlərdir. Bir vaxtlar ermənilər bu cür davranışlar etmişdilər. Biz onlardan yenə də üstün vəziyyətdə olduğumuz dövrdə, Madrid prinsiplərinin müzakirəsi zamanı əsas 3 məsələni ortaya gətirə bilmişdilər. Onlar iqtidarlı, müxalifətli Ermənistan parlamentində bir yığıncaq keçirmişdilər və 3 prinsipə bağlı müqavilə imzalamışdılar. Çox təəssüf ki, 21 ildir mən deyirəm, bizdə, Azərbaycan iqtidarı və müxalifəti arasında Qarabağla bağlı memorandum imzalanmadı.

Onların 3 prinsipi nədən ibarətdir. Birinci, Xankəndi birbaşa Bakıya tabe olmasın, ikinci, Qarabağa dəhliz olsun və üçüncü, onun müdafiəsi, qarantiyası nəzərə alınsın. Bunları Madrid prinsiplərinə belə daxil etdilər. Amma biz onlarla danışıqlar aparandan, yumşaq mövqe tutandan, telekörpülər, jurnalistlərin, ziyalıların gedib-gəlməsi mərhələsindən sonra bunlar artıq tamamilə fərqli şəkildə, ikiqat artıq tələblərlə çıxış etməyə başladılar. Bu gün işğal etdikləri ətraf ərazilərlə bağlı iddiaları belə başqa cürdür. Bu gün Arazboyu yaşayış məntəqələri salırlar, Kəlbəcərdə məktəb tikirlər, bütün mədənlərimizi istismar etməklə məşğuldurlar.

Bizim jurnalistlər gedib orada nəyi görəcək? Onu görəcəklər ki, Ermənistan cəmiyyəti, necə bəzi jurnalistləri çıxıb televiziya da elan etdilər, heç bir qarış torpaq qaytarmağın da tərəfində deyil. Onlar onu görəcəklər ki, ermənilər gəlib Dağlıq Qarabağın ətrafında belə məskun-

laşmağa başlayıblar. Onu görəcəkdilər ki, artıq orada hətta guya o vaxtlar Sumqayıtdan köçüb getmiş ermənilərə 100 minlik şəhər salmaq istəyirlər. Bizim jurnalistlər bunu görəcək.

Onların jurnalisti gəlib burada nəyi görəcək? Gəlib görəcək ki, şəhərdə bir dənə də olsun vətənlə bağlı plakatımız yoxdur, heç bir yerdə müharibə əhval-ruhiyyəsi hiss olunmur. Hamı da bunları mehriban qarşılayacaqsa, deyəcəklər, bu insanlar sülhə razılaşıblar. Biz indiki status-kvonu saxlaya bilərik.

Mən hesab edirəm, onlara çox sərt üz göstərmək lazımdır, çox sərt davranmaq lazımdır. Ermənilərlə bu cür yumşaq şəkildə davranmaq bizə xeyir etməz. Xorvatlar qovulanda cəmi 250 min adam idilər və qovulduqları ərazidə 50 min nəfər qalmışdılar. 310 min adamla onlar 3 ilə məsələsini həll etdilər. Cəmi 60 minlik ordu yaratdılar. Bizim 1 milyon 200 min adamımız qovulubdur. Biz təkcə gələcəkdə repatriasiya olunacaq, geri qayıdacaq əhalinin içərisindən yerlərdə bir 10 minlik, 20 minlik müdafiə dəstələri yaradıb yerli əməliyyatlar keçirməklə məsələni həll edə bilərik.

Mən hesab edirəm, Ermənistanla çox sərt dildə danışmaq lazımdır. Bu, xalq diplomatiyasından danışmaq həddindən artıq zərərli və Azərbaycanın psixoloji cəhətdən də əhval-ruhiyyəsinə həddindən artıq pis təsir edən məsələdir. Biz, nəhayət ki, ordumuzdan istifadə etməliyik. Mən hesab edirəm, bizim hərbiçilərimiz o əhval-ruhiyyədədir ki, nəinki vəzifəsini icra etməklə bağlı, biz görüşürük, istər kəşfiyyat xidmətində, istər Daxili İşlər Nazirliyində, Daxili Qoşunlarda, istərsə də hərbi hissələrdə olanlar vətənpərvərliklə yoğrulmuş və hər an düşməni əzməyə hazır olan qüvvələrdir. Ermənistan bizim dişli siyasəti görmə-

yincə, sizi inandırırım, heç bir məsələdə güzəştə getməyəcək, məsələləri, vəziyyəti daha da qəlizləşdirəcəklər, vaxtı uzatmağa çalışacaqlar.

Mən hesab edirəm ki, hərbiçilərimizə bundan sonra da bütün köməklikləri etməklə bərabər, həm də ciddi şəkildə səfərbər olmaq lazımdır. Bəlkə mən bir az gündəlikdə olan məsələdən kənara çıxdım, Oqtay müəllim, başa düşürəm, Siz də səbrlə qulaq asdınız. Amma məni də başa düşmək normaldır və hesab edirəm ki, bu çağırışlarım da nəzərə alınar. Mən hesab edirəm ki, cəmiyyəti ən sərt şəkildə, yalnız və yalnız savaşa hazırlamalıyıq. Müharibə istəmirlərsə, ermənilər zəhmət çəkib bizim ərazilərimizi tərk etməlidirlər. Fikrimi cənab Prezidentin sözü ilə qurtarmaq istəyirəm. O deyir, əgər bir erməni əsgəri Azərbaycanda ölmək istəmirsə, o burada nə edir ki, burada ölür. Gəlməsin və ölməsin. Azərbaycan torpağının üzərində erməni əsgərinə yer yoxdur, yalnız altında yer var. Çıxmayacağına, savaşa lazımdır. Biz bunu təbliğ etməsək, diplomatik sahədə də ciddi uğursuzluqlarımız başlayacaq. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Bizim bütün təbliğatımız ciddidir, bütün dünya da, Ermənistan da Azərbaycanın mövqeyini bilir. Mən indi bir şeyi Sizə xatırlatmaq istəyirəm. Axı, biz dünyada tək deyilik, dünya var. Bu saat müharibəyə çağırmaqla biz nə qazanacağıq? Əgər bir şeyi sülh yolu ilə həll etmək mümkün olarsa, niyə biz savaşa çağırış etməliyik? Biz deyirik ki, Dağlıq Qarabağda yaşayanlar Azərbaycan vətəndaşlarıdır. Biz dünyaya bu çağırışı edirik. İndi əgər bir imkan varsa, məsələ müharibə deyil, Azərbaycanın şərtlərinin yerinə yetirilməsi sülh yolu ilə həll oluna bilərsə, nəyə görə birdən-birə biz buna qarşı çıxmalıyıq? Xahiş edirəm, siz hamınız siyasətçilərsiniz, bu

sözlərdə bir az diqqətli olun.

Erməninin ağılsız bir naziri çıxış edir ki, biz Azərbaycandan torpaq almalıyıq. Onlar başa düşürlər ki, boş söhbətlərdir, bizi qızıqdırmaq istəyirlər. Mən sözümün əvvəlində də dedim, onların bu saat çalışdığı odur ki, bizim Avropa İttifaqı ilə imzalayacağımız sazişə bir xətər yetirsinlər, bir hərəkət olsun, bu sazişə qol çəkilməsin. Biz onların təxribatlarına getməli deyilik. Azərbaycan dövlətinin Prezidenti hər yerdə öz mövqeyini, Azərbaycanın qəti mövqeyini bütün dünyaya açıqlayır, bildirir ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar predmeti deyil. Bundan artıq nə deməliyik? Sülhə hazırlıq nə deməkdir? İndi biz Dağlıq Qarabağı qaytarandan sonra nə etməliyik? Bu məsələdə, xahiş edirəm, bir balaca diqqətli olaq, emosional çıxışlar etməyək.

Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.03 dəq.)
Lehinə	105
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	106
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 3-cü məsələsi. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli, *Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri*.

Çox sağ olun, cənab Sədr. Mülki Məcəllədə təklif olunan bu dəyişiklik texniki xarakterlidir. Belə ki, 2018-ci il oktyabrın 30-da Mülki Məcəllədə dəyişiklik edilərkən qeyd olunub ki, ipoteka kağızı elektron sistem vasitəsi ilə qeydiyyatla alınır və sənədsiz qiymətli kağız hesab olunur. Məhz buna görə də 194.5-ci maddədən “sənədli” sözü çıxarılır. Səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.04 dəq.)
Lehinə	106
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	106
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

4-cü məsələ. “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə, *Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri*.

Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Artıq Əli müəllim dedi, “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik qanunun daşınmaz əmlak üzərində ipoteka hüququnu təsdiq edən ipoteka kağızına şamil edilməməsini nəzərdə tutur. Ona görə də millət vəkillərindən bu qanun layihəsinə səs verməyi xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.05 dəq.)
Lehinə	107
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	107
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

5-ci məsələ. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun Hadi Rəcəbli.

H.Rəcəbli, *Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri.*

Hörmətli Oqtay müəllim, hörmətli deputat həmkarlarım! Bu düzəliş “Əmək pensiyaları haqqında” Qanunun 19-cu maddəsinə edilir. 19.1.4 və 19.1.6 müddəaları, 2 müddəa bu qanundan çıxarılır. Bunun əsasında nə durur? Bildiyiniz kimi, ilin əvvəlindən başlayaraq möhtərəm Prezident cənab İlham Əliyev ölkədə əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirmək istiqamətində bir sıra ardıcıl sərəncamlar imzalamışdır. Bu sərəncamlardan biri də 2019-cu il 25 fevral tarixli sərəncamdır. Bu sərəncamda 2 müddəa var. Mən istəyirəm ki, o müddəaları oxuyam, məsələ ilə bağlı deputat həmkarlarıma aydınlıq gətirəm.

Burada həmin sərəncamın 1.10-cu maddəsində belə bir fikir var. I qrup əlillərə və ya sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək şəxslərə qulluq üçün əmək pensiyasının sığorta hissəsinə əlavə əvəzinə I qrup əlilliyi olan şəxslərə və sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlara qulluq

edənlərə 50 manat məbləğində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təsis edilməsi. Bu bir müddədir. İkinci müddədə də yenə həmin məsələlər var, burada I qrup müharibə əlillərinə də belə bir əlavələrin edilməsi nəzərdə tutulub. 25 fevral tarixli Prezident sərəncamında bir sıra maddələr var ki, bütövlükdə əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirir. Biz 2 müddəni həmin qanundan çıxarıyıq. Həmin məsələlər bilavasitə sərəncamla icra olunacaq. Yəni bu qanunun həmin 2 müddəsi çıxarılır. O müddələrdə də, bilərsiniz, 11 manat məbləğində qulluq üçün vəsait ayrılırdı. İndi isə bu, 50 manatla əvəz olunur. Bu da sərəncamla icra olunacaq. Xahiş edirəm, buna səs verin.

*Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Sədrinin
birinci müavini Ziyafət Əsgərov sədrlik edir*

Sədrlik edən. Sağ olun. Fazil Mustafa.

F.Mustafa. Təbii ki, bu dəyişikliyi mən dəstəkləyəcəyəm, çünki bu sərəncam, həqiqətən də, əlillərə xidmət edən insanlar üçün, onların vəziyyətini yüngülləşdirmək üçün atılan çox önəmli addımlardan biridir. Çünki bu, fakt olaraq var. Minlərlə insan var ki, əlilə qulluq edir, amma belə müavinət almaq imkanına sahib deyil. Amma ölkə Prezidentinin bu sərəncamından sonra ən azı rəsmi qaydada bunların ödənişi olduqca faydalıdır.

Hörmətli Ziyafət müəllim, amma mən bir tendensiyaya diqqət çəkmək istəyirəm. Bu tendensiya odur ki, biz son vaxtlar əmək pensiyaları istiqamətində çox önəmli addımlar atırıq. Ölkə Prezidentinin bu sahədə böyük islahatları var. Amma biz əmək hüququ ilə bağlı ən ciddi problemi hələ də həll etmiş vəziyyətdə deyilik. Bu nədir? Demək, dövlət orqanlarının əksəriyyətində, hərbişmiş

strukturlarda, müxtəlif qurumlarda insanlar 8 saatlıq iş rejimindən artıq işlədilir. Bu bir faktdır və mən buna konkret heç yandan misal gətirmək istəmirəm. Amma araşdırsanız, görürsünüz ki, bu hallar var. Ola bilsin, fəvqəladə hansısa bir işi icra edən ayrı-ayrı şəxslər, səlahiyyətli insanlar var ki, bunların 2, 3 saat artıq işləməsi mümkündür. Amma bu tendensiyaya artıq son qoymaq lazımdır. Biz mədəni, demokratik bir ölkəyik. Bu hüquqlar uğrunda Avropada illərlə mübarizə aparıblar ki, hüquq bərpa olunsun. Amma saat 6-dan sonra insanlar niyə işdə qalmalıdır? Bunu bir çox qurumlarda, deyək ki, müəyyən mənada təbəçilik qaydasında məmurlar dilə gətirə bilmirlər. Məsələn, Milli Məclisdə bu tendensiyanı mən hər zaman alqışlayıram və deyirəm, çox yaxşı haldır ki, saat 6-ya 5, 3 dəqiqə qalmış hamı hazırlaşır, yola salınır, gedir. Bu yaxşı bir ənənədir.

Axı, niyə 8-ə qədər? Bunun ailəsi, uşağı, özünün istehlakla, nəyləse bağlı problemləri var, bunu mütləq gerçəkləşdirməlidir. Bu niyə işdə artıq qalmalıdır? Ona görə də qurumlarda bunu qadağan edən normativ sənəd qəbul etməliyik. Biz hansısa bir formada göstərməliyik ki, iş vaxtından əlavə insanların saxlanması ancaq ödənişli əsaslarla ola bilər. Buna görə ödəniş verilməlidir. Onlarla qurumda belə bir ödəniş verilmir. Sadəcə, insanlar, elə bil, ənənə, vərdiş üzrə istismar olunurlar. Ona görə də pensiyalar məsələsində aparılan bu islahatların əmək hüququnun qorunması istiqamətində də aparılmasını vacib sayıram. İnsanlar səslerini çıxara, deyə bilmirlər. Çünki deyəndə, işdən çıxarıldıqdan sonra biz həmişə qeyd edirik ki, məhkəməyə müraciət edəndə məhkəmədə də həmişə rəis haqlıdır. Vəssalam. İnsan özü bunu bərpa edə bilmir. O baxımdan da bu tendensiyanı bir az da genişləndirmək lazımdır.

Əmək hüququnun qorunması istiqamətində də hörmətli

Hadi müəllim komitə sədri olaraq təkliflər versə, biz də Məclisdə dəstəkləyərək və insanların işdə 8 saatdan, iş rejimindən artıq müddətdə işləməsinin qarşısını alaraq ki, ən azı normal həyatlarını sürdürə bilsinlər. Ailələrinin hüquqları, sağlamlıq hüququ, istirahət hüququ pozulmasın. Diqqətinizə görə sağ olun.

Sədrlik edən. Hadi müəllim, buyurun.

H.Rəcəbli. Minnətdaram, Ziyafət müəllim. Fazil müəllimin qaldırdığı məsələnin, həqiqətən, əsası var. Bütövlükdə bu məsələlər Əmək Məcəlləsi ilə tənzimlənir. Eyni zamanda, işəgötürən və işçi arasında müqavilə bağlanır. Bu şərtlər müqavilə ilə bir daha təsbit olunur. Amma bir həqiqət var ki, biz nə etməliyik, çox düzgün məsələdir. Bu münasibətlərin tənzimlənməsinə nəzarət edən qurum, Əmək Müfəttişliyi var. Bu gün Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin belə bir strukturu var. Mən düşünürəm ki, gələcəkdə biz Əmək Müfəttişliyində bu məsələlərin bir az da ciddiliyi ilə yoxlanmasına təsir edə bilən hansısa müddəaları qanun yaradıcılığında təsbit edə bilərik. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun, təşəkkür edirəm. Xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.13 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ. “Müflisləşmə və iflas haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi

barədə qanun layihəsi. Ziyad müəllim, buyurun.

Z.Səmədžadə. Hörmətli Ziyafət müəllim, hörmətli millət vəkilləri! “Müflisləşmə və iflas haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda aşağıdakı çox dəyərli dəyişikliklərin edilməsi nəzərdə tutulur. Birinci, borclunun ödəmə qabiliyyətsizliyinin əsasları dəqiqləşdirilir və onlara münasibətdə müddətlər müəyyən edilir.

Məlum olduğu kimi, borclunun ödəmə qabiliyyəti olmadıqı halda o, iflas prosesinə məruz qalır. Borclunun ödəmə qabiliyyətsizliyinə səbəb olan halların və müddətlərin qanunla dəqiq müəyyən edilməsi müflisləşmə və iflas prosesinin daha da dəqiq tənzimlənməsinə, o cümlədən bu işlərə məhkəmələrdə baxıldıqda şəffaflığın artırılmasına xidmət edəcəkdir. İflas haqqında iş üzrə məhkəmə baxışının sadələşdirilməsi və müddətinin azaldılması ilə bağlı qanuna yeni 10.1-ci maddə əlavə edilir.

Qanunda işdə iştirak edən şəxslərin məhkəmə iclası barədə məlumatlandırılması azı 5 iş günü qalmış və bu barədə məhkəmə baxışının tarixinə 5 iş günü qalanadək internet vasitəsi ilə rəsmi dövrü mətbu nəşrdə elan dərc olunması ilə bağlı müddəalar öz əksini tapmışdır.

Sağlamlaşdırma prosesi zamanı ortaya çıxan bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi burada çox ətraflı göstərilib. Qanuna sağlamlaşdırma planının təsdiqinə dair məhkəmə qərarının məzmununu ilə bağlı müddəalar da daxil edilmişdir. İflas haqqında iş üzrə məhkəmə qərarından şikayətin verilməsinin borclunun əmlakının satışının və kreditorlara ödənişlərin dayandırılmasına səbəb olması halları aradan qaldırılır. Qanun layihəsində müflisləşmə və iflasla bağlı müddələrin qısaldılması və dəqiqləşdirilməsi də öz əksini tapmışdır. Çox dəyərli dəyişikliklərdir. Millət vəkillərindən bu qanun layihəsinə səs vermələrini xahiş edərdim.

Sədrlik edən. Sağ olun. Təklifi olan, çıxış etmək istəyən varmı? Yoxdur. Buyurun, xahiş edirəm, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.15 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sağ olun.

Növbəti məsələ. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi. Birinci oxunuş. Əli müəllim, buyurun.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun, hörmətli Ziyafət müəllim. Hörmətli həmkarlar, bilirsiniz ki, son illər ölkəmiz regionda həm də bir nəqliyyat ölkəsinə çevrilmişdir. Həqiqətən də, son illər çəkilən, tikilən yeni, çox müasir dəmir yolları, avtomobil yolları ölkəmizdə həm də yükdaşımalığının sayının artırılmasına gətirib çıxarmışdır. Bu baxımdan Mülki Məcəllədə təqdim olunan bu düzəliş kifayət qədər əhəmiyyətlidir. Söhbət yükdaşımaların tənzimlənməsi ilə bağlıdır. Layihədə həm yük göndərən anlayışının dəqiqləşdirilməsi, yük alan anlayışının müəyyən olunması, həm də yük göndərən və ekspeditorun məsuliyyətinin gücləndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Eyni zamanda, 850-ci maddədə, “Yük daşınması müqaviləsi” maddəsində səlahiyyətli şəxslərin də anlayışı verilmişdir. Bundan başqa, 851-ci maddədə həm yük alan, həm də daşıyıcı anlayışları ilk dəfə olaraq Mülki Məcəllədə öz əksini tapır.

Vacib məsələlərdən biri də yüklərin daşınması zamanı iddia müddətləri ilə bağlıdır. Belə ki, göstərilir ki, ekspeditora qarşı yaranan iddia müddəti 1 il təşkil edir, amma iddiaların məhkəməyə qədər də verilməsi mümkündür və 30 gün ərzində belə bir iddia vermək olar. Yəni bu məsələlərin məhkəməyə qədər həlli mexanizmini nəzərdə tutur. Hesab edirəm ki, bu əhəmiyyətli bir yenilikdir. Amma bununla yanaşı, bundan sonra razılıq əldə olunmadıqda və yaxud ekspeditor bu iddiaya cavab vermədikdə, onda məhkəmədə iddia qaldırmaq mümkündür. Hesab edirəm ki, ölkəmizdə yükdaşımaların, xüsusilə də beynəlxalq yükdaşımaların artdığı bir şəraitdə Mülki Məcəlləyə bu əlavələrin və dəyişikliklərin edilməsi əhəmiyyətlidir. Bu əhəmiyyətli bir layihədir. Layihəyə birinci oxunuşda səs verilməsini xahiş edirəm.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri
Oqtay Əsədov sədrlik edir

Sədrlik edən. Xahiş edirəm, layihəyə birinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.19 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

12-ci məsələdən 19-cu məsələyə qədər hamısı ikinci oxunuşdur. 8-ci məsələ. “Fitosanitar nəzarəti haqqında”

Azərbaycan Respublikasının Qanununda və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun Eldar İbrahimov.

E.İbrahimov, *Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri*.

Çox sağ olun. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli deputat həmkarlarım! “Fitosanitar nəzarəti haqqında” Qanunda və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi ikinci oxunuşa hazırlanarkən tərəfimizdən ona bəzi düzəlişlər edilmiş və razılaşdırmaq üçün layihənin müəlliflərinə təqdim edilmişdir. Təklif edilən düzəlişlər razılaşdırılırsa, onlar üçüncü oxunuşda sizə təqdim olunacaq. Xahiş edərdim ki, layihənin lehinə səs verək, qəbul edək. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Həqiqətən, biz bu layihədə dəyişikliklə bağlı birinci oxunuşu keçirəndə heç bir təklif olmamışdı. İkinci oxunuş olduğu üçün xahiş edirəm, qanun layihəsinin ilk növbədə əsas kimi qəbul edilməsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.20 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Nəhayət, qanun layihəsinə ikinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.21 dəq.)
Lehinə	98
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	98
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

9-cu məsələ. “Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında”, “Lisənziya və icazələr haqqında”, “Məktəbəqədər təhsil haqqında” və “Peşə təhsili haqqında” qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun İsa Həbibbəyli.

İ.Həbibbəyli, *Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri*.

Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri! Təklif olunan dəyişikliklər 2018-ci il 12 iyun tarixdə Milli Məclisdə “Təhsil haqqında” Qanuna edilmiş əlavələrə uyğunlaşdırma ilə əlaqədar olan məsələlərdir. Burada əlavələrdən gələn bir sıra ifadələrin adı çəkilən qanunlara əlavə edilməsi təklif olunur. Bu barədə birinci oxunuşda geniş məlumat verdim üçün burada onun üzərində ayrıca dayanmağı vacib saymıram. Amma bir məsələyə diqqət çəkmək istəyirəm.

Təklif olunur ki, “Məktəbəqədər təhsil haqqında” Qanuna psixoloji xidmətlə bağlı bir müddəə əlavə olunsun. Son vaxtlar bizim məktəblərimizdə baş verən gərgin hallar bu sahədə psixoloji xidmətin mövqeyinin möhkəmləndirilməsini bir daha bizim gündəliyimizə, günümüzün vacib məsələləri sırasına çəkdi. Hesab edirəm ki, məktəbəqədər təhsil müəssisəsində də psixoloji xidmətin təşkil olunması bu istiqamətdə mövcud olan boşluqları aradan

qaldıra, təlim-tərbiyə işinin daha yüksək səviyyədə aparılmasına xidmət edə bilər.

Eyni zamanda, vtndalıđı olmayan və yaxud əcnəbi vətəndaşlar təsisçi olarkən onların rəhbər heytd say tribinin azərbaycanlıların, vətəndaşların hesabına daha üstünlük təşkil etməsi, burada balansın gözlənilməsi məsələsi də təklif olunur. Bu da mövcud reallıđa v dünya təcrübəsinə uyđundur. Səs vermyinizi xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sađ olun. İkinci oxunudur. İlk növbədə qanun layihəsini əsas kimi qəbul edək. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.23 dəq.)
Lehinə	103
leyhin	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sađ olun. İndi ikinci oxunua, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.24 dəq.)
Lehinə	102
leyhin	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, sađ olun.

Hörmətli millət vəkilləri, növbəti 10 – 14-c məsələlər

bir məktubda gəlib. Bu məsələlərin əsas məğzi “Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında” Qanunun qəbulundan sonra olan dəyişikliklərdir. Valeh Ələsgərova söz verək. Əgər istəyirsinizsə, mahiyyət eynidir.

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Valeh müəllim, buyurun.

V.Ələsgərov, *Milli Məclis Sədrinin müavini, Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri.*

Təşəkkür edirəm, cənab Sədr. Siz dediyiniz kimi, birinci oxunuşda da biz müzakirə zamanı qeyd etdik ki, bu 10-cu, 11-ci, 12-ci, 13-cü, 14-cü bəndlərdə müzakirəyə çıxarılmış qanun layihələrində, adları çəkilən məcəllələrdə və qanunlarda göstərilən dəyişikliklərin məqsədi bundan öncə, 2018-ci ildə qəbul etdiyimiz “Ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi haqqında” Qanunun icrasını təmin etməkdən ibarətdir. Birinci oxunuşda da hər hansı əlavə və ya dəyişiklik, ya da bir şərh olmamışdır. Ona görə də təklif edirəm, bu qanun layihələrini ikinci oxunuşda səsə qoyaq və qəbul edək. Sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Başqa təklif yoxdur ki? İkinci oxunuş olduğu üçün biz ilk növbədə qanun layihəsini əsas kimi qəbul etməliyik. 2 dəfə səs verməliyik. Xahiş edirəm, gündəliyin 10-cu məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.26 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	2
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. 10-cu məsələyə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.27 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Gündəliyin 11-ci məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.27 dəq.)
Lehinə	102
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. 11-ci məsələyə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.28 dəq.)
Lehinə	102
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Gündəliyin 12-ci məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.28 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Nəticə: Qəbul edildi

Qəbul edildi, çox sağ olun. 12-ci məsələyə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.29 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Gündəliyin 13-cü məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.30 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	101
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. 13-cü məsələyə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.30 dəq.)
Lehinə	105
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Nəhayət, bu qəbildən sonuncu 14-cü məsələyə, əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.31 dəq.)
Lehinə	102
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. 14-cü məsələyə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.31 dəq.)
Lehinə	95
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Bu qəbildən məsələlərimiz bitdi. Növbəti 15 – 18-ci məsələlər “Mühasibat uçotu haqqında” qəbul elədiyimiz Qanuna uyğunlaşdırma qanunlarıdır. Ziyad müəllim, 4 qanunun 4-nü də Siz təqdim edirsiniz, elədimi?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi, ikinci oxunuş. Buyurun.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri. Qanun layihəsi “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə 2018-ci il 4 may tarixli Qanunun icrası məqsədi ilə hazırlanmışdır. Həmin qanunla mühasibat uçotu sahəsində bir sıra islahat xarakterli tədbirlər həyata keçirilmiş, o cümlədən ictimai əhəmiyyətli qurumların, iri sahibkarlıq subyektlərinin, büdcə təşkilatlarının və illik maliyyə hesabatlarını və ya birləşdirilmiş maliyyə hesabatlarını dərc edən publik hüquqi şəxslərin baş mühasibatlarının peşəkar mühasib olmaları ilə bağlı tələblər nəzərdə tutulmuşdur. Təklif olunan dəyişikliklərə əsasən həmin qanuna uyğun olaraq sığortaçıların, bank olmayan kredit təşkilatlarının investisiya fondlarının qiymətli kağızlar bazarı iştirakçılarının baş mühasiblərinin və bu vəzifəni icra edən şəxslərin peşəkar mühasib olması ilə bağlı tələblər müəyyən edilir. Eyni zamanda, sığorta, bank olmayan kredit təşkilatları, investisiya fondları maliyyə bazarları sektoruna aid olduğundan həmin qurumlarda “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun tələblərinin təmin edilməsinə nəzarəti maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı həyata keçirir.

Digər bir qanun layihəsinə görə kiçik sahibkarlıq

subyektləri “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq mühasibat uçotunu aparmalı, maliyyə, habelə statistik hesabatları tərtib və təqdim etməlidirlər. Eyni zamanda, kredit ittifaqlarında “Mühasibat uçotu haqqında” Qanunun tələblərinin təmin edilməsinə nəzarətin maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı tərəfindən həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bu qanun layihəsində həmçinin dəqiqləşdirmə xarakterli bir sıra dəyişikliklər də nəzərdə tutulub. Bütövlükdə, bu qanun layihələri, heç şübhəsiz, ayrı-ayrılıqda ölkədə şəffaflığın artırılmasına, korrupsiyaya qarşı mübarizənin daha da təkmil olmasına imkan verəcəkdir. Ona görə də millət vəkillərindən bu qanun layihələrinə ayrı-ayrılıqda səs vermələrini xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Başqa təklif yoxdur ki? Hər zamankı kimi, bizim ikinci oxunuşda qaydadır, ilk növbədə qanun layihəsini əsas kimi qəbul etməliyik. Xahiş edirəm, gündəliyin 15-ci məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.35 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. 15-ci məsələyə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.35 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Xahiş edirəm, gündəliyin 16-cı məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.36 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. 16-cı məsələyə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.36 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Gündəliyin 17-ci məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.37 dəq.)
Lehinə	102
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. 17-ci məsələyə ikinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.37 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Nəhayət, gündəliyin 18-ci məsələsinin əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.38 dəq.)
Lehinə	100
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Gündəliyin 18-ci məsələsinə ikinci oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.38 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun.

Bugünkü gündəliyin sonuncu məsələsi, 19-cu məsələ. Standartlaşdırma haqqında qanun layihəsi barədə. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri. Dünyada baş verən iqtisadi və siyasi çağırışlara adekvat cavab verilməsi və Azərbaycanın postneft erasına uğurlu addım atması üçün ölkədə təhlükəsiz, keyfiyyətli və rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalı tez bir zamanda təmin olunmalıdır. Mən bu tez sözünü ona görə işlədirəm ki, respublikamızda kifayət qədər ciddi islahatlar aparılır, iqtisadi siyasətin uğurla reallaşması istiqamətində böyük layihələr həyata keçirilir.

Standartlaşdırma haqqında qanun layihəsinin birinci oxunuşda müzakirəsindən sonra bir sıra dəyişikliklər təklif edilmişdi. Qanun layihəsi komitənin iclasında müzakirə olunarkən də onun üzərində ciddi iş aparılmış, təkrarlıq yaradan, qanunu ağırlaşdıran müddəalar çıxarılmış və bir sıra dəqiqləşdirmə xarakterli düzəlişlər edilmişdir. Anlayışlar həddən artıq çox idi. Onların ixtisarı ilə əlaqədar razılaşma əldə olunmuşdur. Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatı, Regional Standartlaşma Təşkilatı, standartlaşdırmanın subyekti, dövlət qeydiyyatı, mal, xidmət, istehsal prosesi, istehsalçı, ticarət nümayəndəsi, idxalatçı anlayış-

ları qanun layihəsindən çıxarılmışdır ki, bununla da qanun layihəsi bir qədər sadələşdirilmiş və yüngülləşmişdir. Bütövlükdə çıxarılan anlayışların sayı 10-dur və bu anlayışların çıxarılması qanunun mahiyyətinə xələl gətirməyəcəkdir. Çünki bu anlayışların çoxu başqa qanunlardan bizə tanışdır, yaxud onların mahiyyəti qanunun mətnində izah edilmişdir.

Eləcə də bir sıra anlayışlarda, o cümlədən “İlkin dövlət standartı” adlanan 1.1.6-cı maddədən “və geniş istifadəsi dairəsindən istifadəsi üçün” sözləri çıxarılmışdır. 2–3 maddə yeni redaksiyada verilmişdir. Bu maddələr qanunun tətbiq olunmadığı standartlaşdırma sahələrini nəzərdə tutur.

Dəyişikliklər qanun layihəsinin konsepsiyasına toxunmadan, əsasən dəqiqləşdirmə, fikirlərin aydın ifadəsinə xidmət etmişdir.

Standartlaşdırma sahəsində milli qurumun səlahiyyətlərinə yenidən baxılmış, təkrarlıq təşkil edən müddəalar çıxarılmışdır. 27-ci maddənin normaları ayrı-ayrı maddələrdə əks olunduğundan maddə bütövlükdə çıxarılmışdır.

Hörmətli millət vəkillərinin qanun layihəsinin təkmilləşməsinə xidmət edən irad və təkliflərinin səsənməsinə ümid edir və millət vəkillərindən bu qanun layihəsinin ikinci oxunuşda qəbul edilməsini xahiş edirəm.

Oqtay müəllim, məlumat üçün bildirim ki, bu məsələ ilə bağlı, həqiqətən, komitədə işçi qrupu tərəfindən dəfələrlə araşdırmalar aparılmış, dünya təcrübəsi öyrənilmişdir. Hesab edirik ki, qanun layihəsi müvafiq tələblərə cavab verir və onun gələcəkdə qəbulu ölkə iqtisadiyyatında müasir texnologiyaların tətbiqinə, Azərbaycanın ixrac potensialının artırılmasına, beynəlxalq əməkdaşlığın daha da genişlənməsinə öz töhfəsini verəcəkdir. Çox sağ olun,

diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Komitə üzvlərinin də təklifi yoxdursa, deməli, qanun layihəsini yaxşı işləmişiniz. Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, gündəliyin 19-cu məsələsinin ilk növbədə əsas kimi qəbul olunmasına münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.43 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun. Nəhayət, gündəliyin 19-cu məsələsinə ikinci oxunuşda, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.43 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Qəbul edildi, çox sağ olun.

Bugünkü gündəliyimiz sona çatdı. Sağ olun.